

Projektētājs: **SIA „Mailītis A.I.I.M.”**
Reģ. Nr.40003990574
Stoholmas iela 59-1, Rīga, LV1014

Pasūtītājs: **“Madonas novada pašvaldība”**
Reģ. Nr. LV90000054572
Saieta laukums – 1, Madona, Madonas novads LV-4801

Pasūtījuma Nr.: **2.4.6./60-17**

Kadastra Nr.: **70860090045001**

CC klasifikācija: **1220 (Administratīvā ēka)**

Objekta nosaukums: **Administratīvās ēkas pārbūve un palīgēkas nojaukšana**

Objekta adrese: **“Dzintari”, Praulienas pagasts, Madonas novads**

BŪVPROJEKTS

Sējuma Nr. : **8. SĒJUMS**

Sējuma sastāvs: **DARBU ORGANIZĒŠANAS PROJEKTS (DOP)**

Būvprojekta daļas izstrādātājs: **SIA “Mailītis A.I.I.M.”**
valdes loceklis **Austris Mailītis**

Būvprojekta vadītājs: **Sert. Nr. 10-1268** **Viesturs Dzenis**

Būvprojekta daļas vadītājs: **Sert. Nr. 10-1268** **Viesturs Dzenis**

Būvprojekta vadītāja apliecinājums:

Šajā būvprojektā ir iekļautas un izstrādātas visas nepieciešamās daļas atbilstoši būvatļaujā ietvertajiem nosacījumiem.

Būvprojekta vadītājs

Viesturs Dzenis 10-1268

(vārds , uzvārds, sertifikāta nr.)

(datums)

(paraksts)

Rīga, 2017

BŪVPROJEKTA SASTĀVS

Objekts: Administratīvās ēkas pārbūve un palīgēkas nojaukšana
Adrese: “Dzintari”, Praulienas pagasts, Madonas novads
Stadija: Būvprojekts

Sējuma Nr.	Marka	Nosaukums	Projekta sadaļas izstrādātājs
1	2	3	4
1.	<i>Vispārīgā daļa</i>		
	VD	Vispārīgā daļa	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
	TI	Topogrāfiskā izpēte	SIA “GeoSIJA” Reģ. Nr. 45403015390
	UPP	Ugunsdrošības pasākumu pārskats	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
		Ēkas energoefektivitātes novērtējums aprēķinātajai energoefektivitātei	Vjačeslavs Maskaļonoks EA3 0007
		Tehniskās apsekošanas atzinums	SIA “B&L projekti” Reģ. Nr. 45403026924
	<i>Arhitektūras daļa</i>		
	ĢP	Būvprojekta ģenerālplāns	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
	TS	Teritorijas sadaļa	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
	AR	Arhitektūras risinājumi	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
2.	<i>Inženierisarinājumu daļa</i>		
	BK	Būvkonstrukcijas	SIA "TrendFor" Reģ. Nr. 40103343744
3.	<i>Inženierisarinājumu daļa</i>		
	AVK	Apkure, ventilācija un gaisa kondicionēšana	SIA “4 sezonas” Reģ. Nr. 50103741471
4.	<i>Inženierisarinājumu daļa</i>		
	ŪK	Ūdensapgāde un kanalizācija, iekšējie tīkli	Olga Vasiļčenko Sert. Nr. 3-00429
5.	<i>Inženierisarinājumu daļa</i>		
	EL	Elektroapgāde, iekšējie tīkli	SIA “ELFA” Reģ. Nr. 4920300366
6.	<i>Inženierisarinājumu daļa</i>		
	ESS-AS	Apsardzes signalizācijas sistēma Ārkārtas palīdzības izsaukuma sistēma	SIA “ ITOS ” Reģ. Nr. 40103655110
7.	<i>Inženierisarinājumu daļa</i>		
	UAS	Ugunsdzēsības automātikas sistēmas	SIA “ ITOS ” Reģ. Nr. 40103655110
8.	<i>Tehniskā daļa</i>		
	DOP	Darbu organizēšanas projekts	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
9.	<i>Ekonomiskā daļa</i>		
	BA	Būvdarbu apjomu saraksts	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574
	T	Izmaksu aprēķins	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574

AUTORU KOLEKTĪVS

Objekts: Administratīvās ēkas pārbūve un palīgēkas nojaukšana

Adrese: “Dzintari”, Praulienas pagasts, Madonas novads

Stadija: Būvprojekts

Sējuma Nr.	Marka	Nosaukums	Projekta sadaļas izstrādātājs	Autors
1	2	3	4	
1.	<i>Vispārīgā daļa</i>			
	VD	Vispārīgā daļa	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268 Arhitekti: Austris Mailītis, Dina Suhanova
	TI	Topogrāfiskā izpēte	SIA “GeoSIJA” Reģ. Nr. 45403015390	Mērnicks E. Zass Sert. Nr. BC-290
	UPP	Ugunsdrošības pasākumu pārskats	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268
		Ēkas energoefektivitātes novērtējums aprēķinātajai energoefektivitātei	Vjačeslavs Maskaļonoks EA3 0007	Vjačeslavs Maskaļonoks Sert. Nr. EA3 0007
		Tehniskās apsekošanas atzinums	SIA “B&L projekti” Reģ. Nr. 45403026924	Pēteris Imants Broks Sert. Nr. 20-3126
	<i>Arhitektūras daļa</i>			
	ĢP	Būvprojekta ģenerālpāns	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268 Arhitekti: Austris Mailītis, Dina Suhanova Arh. tehn.: Deniss Maruhļenko
	TS	Teritorijas sadaļa	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268 Arhitekti: Austris Mailītis, Dina Suhanova Arh. tehn.: Deniss Maruhļenko
	AR	Arhitektūras risinājumi	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268 Arhitekti: Austris Mailītis, Dina Suhanova Arh. tehn.: Deniss Maruhļenko
2.	<i>Inženierisīnājumu daļa</i>			
	BK	Būvkonstrukcijas	SIA “TrendFor” Reģ. Nr. 40103343744	Juris Orlovs Sert. Nr. 3-00421
3.	<i>Inženierisīnājumu daļa</i>			
	AVK	Apkure, ventilācija un gaisa kondicionēšana	SIA “4 sezonas” Reģ. Nr. 50103741471	Pavlo Bukryeyev Sert. Nr. 3-01014
4.	<i>Inženierisīnājumu daļa</i>			
	ŪK	Ūdensapgāde un kanalizācija, iekšējie tīkli	Olga Vasiļčenko Sert. Nr. 3-00429	Olga Vasiļčenko Sert. Nr. 3-00429
5.	<i>Inženierisīnājumu daļa</i>			
	EL	Elektroapgāde, iekšējie tīkli	SIA “ELFA” Reģ. Nr. 4920300366	Valdis Pīpiņš Sert. Nr. 3-00470
6.	<i>Inženierisīnājumu daļa</i>			
	ESS-AS	Apsardzes signalizācijas sistēma Ārkārtas palīdzības izsaukuma sistēma	SIA “ ITOS ” Reģ. Nr. 40103655110	Andrejs Oščepkovs Sert. Nr. 3-01032
7.	<i>Inženierisīnājumu daļa</i>			
	UAS	Ugunsdzēsības automātikas sistēmas	SIA “ ITOS ” Reģ. Nr. 40103655110	Andrejs Oščepkovs Sert. Nr. 3-01032
8.	<i>Tehniskā daļa</i>			
	DOP	Darbu organizēšanas projekts	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268
9.	<i>Ekonomikas daļa</i>			
	BA	Būvdarbu apjomu saraksts	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268
	T	Izmaksu aprēķins	SIA “Mailītis A.I.I.M” Reģ. Nr. 40003990574	Viesturs Dzenis Sert. Nr. 10-1268

SĒJUMA SATURS

Objekts: Administratīvās ēkas pārbūve un palīgēkas nojaukšana
Adrese: “Dzintari”, Praulienas pagasts, Madonas novads
Stadija: Būvprojekts

Nr. P.k.	Nosaukums	Lapas marka	Lapas Nr.
1.	Titullapa		
2.	Būvprojekta sastāvs		
3.	Autoru kolektīvs		
4.	Sējuma saturs		
5.	Skaidrojošs apraksts		
6.	Vispārīgie rādītāji	DOP-1	
7.	Darbu organizēšanas plāns	DOP-2	
8.	Pielikumi:		
9.	Profesionālās apdrošināšanas polise		
10.	Sertifikāts		

DARBU ORGANIZĒŠANAS PROJEKTS

SKAIDROJOŠS APRAKSTS

Objekts: Administratīvās ēkas pārbūve un palīgēkas nojaukšana
Adrese: "Dzintari", Praulienas pagasts, Madonas novads
Stadija: Būvprojekts

1. Vispārīgie rādītāji

Saskaņā ar Būvniecības likuma un izdotajiem MK noteikumiem Nr. 500 „Vispārīgie būvnoteikumi” no 01.10.2014 noteiktajām prasībām, būvprojekts atbilst Latvijas būvnormatīviem, kā arī citu normatīvo aktu prasībām.

Izstrādājot būvprojektu: Administratīvās ēkas pārbūve – H. Medņa dzimtās mājas “Dzintari” atjaunošana, adresē “Dzintari”, Praulienas pagasts, Madonas novads tika ievēroti sekojoši būvnormatīvi un standarti:

- *MK noteikumi. Nr. 500 „Vispārīgie būvnoteikumi”,
- *MK noteikumi. Nr. 529 „Ēku būvnoteikumi”,
- *LBN 201-15 „Būvju ugunsdrošība”,
- *MK noteikumiem Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus”,
- *MK noteikumiem Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”,
- *MK noteikumi Nr. 238 “Ugunsdrošības noteikumi”,
- *MK noteikumu Nr. 344 „Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagus”,
- *MK noteikumu Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus",
- *MK noteikumiem Nr. 384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām",
- *MK noteikumiem Nr. 400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā",
- *MK noteikumiem Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”,
- *MK noteikumiem Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”,
- * Likums "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību",
- * Likums "Atkritumu apsaimniekošanas likums",

*Madonas novada Teritorijas plānojums 2013.-2025.gadam un izdoti saistošie noteikumi Nr.15 "Madonas novada Teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

LVS CEN/TS 54-14: 2004 „Ugunsgrēka uztveršanas un ugunsgrēka signalizācijas sistēmas. 14.daļa: Norādījumi plānošanai, projektēšanai, montāžai, nodošanai ekspluatācijā, lietošanai un ekspluatācijai” (ir identisks CEN/TS 54-14: 2004 „Fire detection and fire alarm systems – Part 14: Guidelines for planning, design, installation, commissioning, use and maintenance”);

LVS 446:2003 „Ugunsdrošībai un civilajai aizsardzībai lietojamās drošības zīmes un signālkārtojums”.

2. Esošā situācija dabā

Zemes gabalā ar kadastra Nr. 70860090045, Dzintari, Praulienas pag., Madonas nov., LV-4825, paredzēta administratīvās ēkas pārbūve, būves kadastra apzīmējums: 70860090045001, kā arī palīgēkas ar kadastra apzīmējumu 70860090045002 demontāža

Zemesgabala kopējā platība ir 0.337 ha, un tā ietilpst Publiskās apbūves (P) teritorijā. Zemesgabals atrodas pie valsts reģionālā autoceļa P84 “Madona – Varakļāni”, no kura

pašreiz teritorijas Ziemeļu daļā tiek organizēta iebraukšana teritorijā. Zemesgabalā atrodas kādreizējā dzīvojamā, tagad administratīvā ēka un divas palīgēkas. Zemesgabalam raksturīgs neliels slīpums ar kritumu dienvidu virzienā. Uz zemesgabala atrodas pieauguši dažādu sugu koki, krūmi un apstādījumi. Piebraucamajam ceļam un laukumam teritorijā izdrupis, n Lietojies asfalta segums, zemesgabalā esošais zāliens un apstādījumi – daļēji nekopti, kādreizējie celiņi pilnībā aizauguši. Austrumu un Rietumu pusē zemesgabals robežojas ar blakus saimniecību zemesgabaliem ar skraji izvietotām dzīvojamām un saimniecības ēkām.

Esošās inženierkomunikācijas ir paredzēts pārcelt vai demontēt atsevišķā projektā.

3. Būvlaukuma organizācija

3.1. Būvlaukuma organizēšanas shēma un raksturojums

Būvlaukuma sagatavošanas un būvniecības darbu organizācijas shēmu skatīt Darbu organizēšanas projekta rasējuma lapā DOP - 2.

3.2. Būvdarbu veikšanas vietas norobežošana

Lai izvairītos no cilvēku iekļūšanas bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar aizsargnožogojumiem atbilstoši norādītajiem risinājumiem DOP-2, kā arī nožogojumu uzstādīšanas vietu (iekšējo un ārējo). Stiprinājuma veidus precizēt Darbu veikšanas projektā (turpmāk DVP). Teritorijas nožogojumam paredzēts izmantot invetāro nožogojumu, kas aizklāts ar necaurspīdīgu materiālu, h=2m (kopējo garumu precizēt DVP), (vai analoģu necaurredzamu žogu) un bīstamās zonas daļēji nožogot ar signāla lentēm.

Cilvēku kustība būvdarbu laikā netiek paredzēta. Par būvlaukuma sagatavošanas darbiem, grafisko plānu skatīties DOP-2.

3.3. Pagaidu ēkas un būves

Būvobjekta teritorijā paredzēts izvietot sekojošas pagaidu ēkas un būves:

- Strādniekiem - 1 gab. (pārvietojams, konteineru tipa),
- Pārvietojamā Bio tualete - 1 gab,
- Atkritumu tvertne – 1 gab,
- Ugunsdzēsības stends – 1 gab,
- Būvtafele – 1 gab,
- Būvmateriālu nokraušanas laukums 2. gb ~36 m²,
- Sastatnes pa ēkas perimetru.

3.4. Pagaidu pieslēgumi

Pagaidu ūdens pieslēguma vieta tiek ierīkota no iekšējiem tīkliem, iepriekš vienojoties ar Objekta pasūtītāju par ūdens ņemšanas vietas atrašanos. Precizēt DVP.

Pagaidu elektropieslēgums paredzēts pie iekšējiem tīkliem. Pieslēdzot pagaidu elektropieslēgumu, paredzēts uzstādīt pagaidu skaitītāju, būvdarbu laikā izlietotās strāvas uzskaitēi.

3.5. Satiksmes organizācija būvlaukumā

Autotransporta piebraukšana pie pārbūvējamās ēkas organizējama no ceļa P84. Satiksme organizējas abos virzienos. Pie iebrauktuves būvlaukumā paredzēts uzstādīt min 4.0 m platus divviru vārtus būvmateriālu un būvgрузu aizvešanai. Iespējama arī atsevišķu inventārā žoga posmu pielāgota izcelšana uz autotransporta kustības brīdi. Paredzēto darba tehniku precizēt izstrādājot DVP.

3.6. Apsardzes sistēmas izveide

Būvuzņēmējam būvlaukumā jānodrošina ar darbu izpildi saistīto materiālo vērtību apsardzi.

Būvlaukuma apsardze nodrošina pret nepiederošu personu (t.i. personu bez speciālas caurlaides) iekļūšanu būvlaukuma teritorijā, kā arī veic ienākošo un izejošo materiālu, elektroinstrumentu un iekārtu reģistrāciju un kontroli. Būvlaukuma apsardzes darbinieki jānodrošina ar mobilajiem sakaru līdzekļiem, kā arī to akumulatoru bateriju uzlādēšanas iespēju. Apsardzes veidu izvēlas būvnieks un saskaņo ar būvobjekta pasūtītāju.

4. Būvdarbi

4.1. Sagatavošanās darbi pirms būvdarbu uzsākšanas

Būvdarbu sagatavošana būvlaukumā uzsākama tikai pēc Darbu veikšanas projekta (DVP) saskaņošanas (ar projekta autoru un Pasūtītāju) un atļauju saņemšanas.

Uzsākot sagatavošanas darbus būvobjektā, galvenais būvuzņēmējs nozīmē atbildīgo darba aizsardzības speciālistu, ja objekta strādājošo skaits ir no 10 līdz 50.

Pirms būvdarbu sagatavošanas darbu uzsākšanas būvvaldē jāiesniedz sekojoši dokumenti:

- apdrošinātāja izsniegtu būvuzņēmēja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polise, ja būvniecība tiks veikta par valsts vai pašvaldību līdzekļiem, kā arī, ja pasūtītājs pieprasa darbu būvuzraudzību (līguma kopiju par būvuzraudzību)
- būvuzrauga saistību rakstu
- atbildīgā būvdarbu vadītāja saistību rakstu.

Pirms būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas un ģeoloģiskām parādībām, kā arī esošās apbūves apstākļos iezīmē un norobežo bīstamās zonas, kā arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošajām būvēm un infrastruktūras objektiem.

Būvniecības sagatavošanas darbu laikā nepieciešams veikt sekojošus pasākumus:

- atbildīgā būvdarbu vadītāja saistību rakstu
- pagaidu nožogojuma ierīkošana
- būvdarbu vadītāja un strādnieku sadzīves telpu ierīkošana
- pārvietojamās tualetes uzstādīšana
- būvgрузu šķirošanas laukuma ierīkošana
- būvtāfeles ierīkošana pie ieejas būvlaukumā

- elektroenerģijas un ūdens pagaidu ņemšanas vietu ierīkošana, būvgružu konteineru novietnes ierīkošana – paredzamais būvgružu apjoms precizējams DVP.

Pirms būvdarbiem fiksēt patērētās elektroenerģijas uzskaites skaitītāja rādījumu un sastādīt aktu, pieaicinot par attiecīgās elektroenerģijas uzskaites iekārtas ekspluatāciju atbildīgās organizācijas pilnvarotu pārstāvi.

Pirms būvdarbu sagatavošanas darbu uzsākšanas veikt visus nepieciešamos saskaņošanas darbus. Būvnieka pienākums ir saskaņot darbu laikus un pasūtītāja izmantotās teritorijas laukumus, pirms darbu uzsākšanas, nepieciešamības gadījumā saņemt rakstisku atļauju izmantojamajai teritorijai.

DVP jāiekļauj kalendārais grafiks.

4.2. Būvdarbu uzsākšana

Veikt pārbaudi, vai visi inženiertīkli ir atslēgti.

Pirms jebkādu rakšanas darbu uzsākšanas un darbu veikšanas laikā jānodrošinās pret:

- Tranšeju un būvbedru malu iegrušanu;
- Materiālu uzkrāšanu rakšanā strādājošajiem darbiniekiem;
- Cilvēku un transporta iekrišanu izrakumos;
- Mehānismu operatoru saspiešanu tiem gāžoties;
- Blakus esošo būvju iebrukšanu rakšanas vietās;
- Pazemes komunikāciju bojāšanu;
- Nepiederošu personu piekļūšanu izrakumu būvdarbu vietai;
- Mehānismu atgāzu dūmiem.

Pārliecināties, vai rakšanas darbi neietekmēs sastatņu atbalstu vai tuvējo būvju pamatu stabilitāti.

Būvdarbu laikā pastāvīgi sekot līdz esošo konstrukciju – pamatu, sienu, pārsegumu tehniskajam stāvoklim pie redzamas deformācijas, sēšanās, plaisu parādīšanās nekavējoties darbus pārtraukt, pieņemt attiecīgus pasākumus konstrukciju pagaidu nostiprināšanai un izsaukt projektētāju pārstāvi, ja tas ir nepieciešams.

Ēkai nepieciešams veikt pamatu atsegšanu, kā arī pirms darbu uzsākšanas visām ēkas fasādēm, t.sk. cokolam veicama apmetuma analīze, lai izvērtētu apmetuma atjaunošanas tehnoloģiju un materiālus un atbilstošu krāsas sastāvu.

Pēc piebūves būvbedres izrakšanas veikt asu nospraušanu atbilstoši ģenerālpplānā norādītajām koordinātām. Veikt vajadzīgās grunts piebēršanu un noblīvēšanu atbilstoši būvkonstrukciju sadaļā norādītajām prasībām. Pēc sagatavošanās darbu veikšanas uzstādīt veidņus un veikt pamatu stiegrošanas darbus. Betonēšanas darbus paredzēt labvēlīgos laika apstākļos. Veicot darbus nelabvēlīgos laika apstākļos paredzēt pamatu pēdu noseģšanu.

Pagrabā veicama pārseguma pastiprināšana ar statņiem zem esošām tērauda sijām (skat. BK daļā) un izveidojama jauna grīda.

Pēc pagraba pārseguma sijas pastiprināšanas veicami, projektā paredzētie demontāžas darbi, sekojot līdz esošo konstrukciju stāvoklim.

Paralēli demontāžas darbiem, veikt logu un durvju izgatavošanu, kā arī izvērtēt esošo koka pildīņu durvju stāvokli un restaurāciju. Par darbu veikšanas secību aprakstīt DVP.

Paralēli ēkas iekšdarbiem, veicama jumta seguma demontāža un jumta konstruktīvo detaļu nomaiņa vai protezēšana, pēc to stāvokļa izvērtējuma un konstrukciju atsegšanas.

Ēkas konstrukciju izbūve un atjaunošana paredzēta atbilstoši BK sadaļas norādījumiem. Pēc konstrukciju atsegšanas un atjaunošanas iespējama pārsegumu siltināšana un grīdas betonēšana, iepriekš iestrādājot projektētās inženierkomunikācijas.

Pēc jumta atjaunošanas veicama iekšējo sienu izbūve un atjaunošana. Vietās, kur siena paredzēta uz grīdas konstrukcijas veikt pēc grīdas izbūves. Pēc iekšējo sienu izbūves, veicami apdares darbi, iespējams pielāgot atsevišķu telpu pilnīgu apdari, ja to ļauj izvēlēta tehnoloģija. Telpās veicama sienu un griestu apmetuma atjaunošana, kas ietver saudzīgu sienu attīrīšanu no esošā kaļķu javas apmetuma (mazgāšana). Par darbu veikšanas secību aprakstīt DVP.

Pēc melnās apdares darbiem veicama logu, durvju uzstādīšana un nomaiņa.

Pēc ailu aizpildīšanas uzsākama tīrā apdare, ja veikta visu inženierkomunikāciju izbūve.

Pēc fasādes atjaunošanas un verandas izbūves uzstādīt logiem ārējās palodzes un notekcaurules, kā arī lāsenes, paralēli siem darbiem izbūvēt lieveņus un pandusus, kā arī sākt teritorijas sakopšanas darbus.

Inženierkomunikāciju izbūvi veikt atbilstoši būvprojektā norādītajiem norādījumiem.

Pēc darbu veikšanas paredzēt objekta inženierkomunikāciju tehnisko pārbaudi, lai nodrošinātu objekta ekspluatāciju. Pēc visu pārbaužu veikšanas, sagatavot instruktāžu un dokumentus objekta nodošanai ekspluatācijā, iesniedzot tos Madonas novada būvvaldē.

Objektā ir paredzētās palīgēkas ar kadastra apzīmējumu 70860090045002 demontāžas darbu laikā pastāvīgi sekot konstrukciju – pamatu, sienu, pārsegumu tehniskajam stāvoklim pie redzamas deformācijas, sēšanās, plaisu parādīšanās nekavējoties darbus pārtraukt, pieņemt attiecīgus pasākumus konstrukciju pagaidu nostiprināšanai un izsaukt projektētāju pārstāvi, ja tas ir nepieciešams. Nojaukšanas procesa laikā neviena ēkas konstrukcija vai daļa nedrīkst atrasties bīstamā vai nestabilā stāvoklī, kad darba veicēja atbildīgā pārstāvja nav darba iecirknī. Ēkas demontāžas laikā ar rīkojumu norīkot atbildīgo būvdarbu vadītāju, kurš pastāvīgi atrodas būvlaukuma teritorijā un seko, lai cilvēki neatrastos demontāžas bīstamajā zonā. Demontējamā ēkā demontāžas darbos iesaistītās tehnikas darbības zonā nedrīkst atrasties neviens cilvēks, kā arī pēc mehāniskās esošā karkasa demontāžas uzsākšanas ēkā cilvēkiem ieiet un uzturēties stingri aizliegts. Visai demontāžas tehnikai jābūt atbilstošā tehniskā stāvoklī, kā arī ekspluatācijai jānotiek atbilstoši noteiktajām prasībām.

Nepieciešamības gadījumā pielieto traktortehniku iepriekš šādu darbu metodi saskaņojot DVP. Visi demontāžas laikā radušies būvgruži nepieciešami nekavējoties izšķirot un nodot atkritumu apsaimniekošanas kompānijai. Bīstamos atkritumus paredz nodot bīstamo atkritumu apsaimniekotājam atbilstoši Latvijas republikas izdotajam likumam "Atkritumu apsaimniekošanas likums".

5. Vides aizsardzības prasības

Būvdarbu laikā nodrošināt apkārtējās vides un virszemes ūdens objektu aizsardzību no piesārņošanas ar būvmateriālu atkritumiem un naftas produktiem no celtniecības tehnikas

Būvdarbu laikā ieverot likuma „Aizsargjoslu likums” 37. panta prasības

Būvdarbu laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus savākt īpaši tam paredzētās vietās un apsaimniekošanu veikt atbilstoši „Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 13. un 14. pantiem, atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši attiecīgo atkritumu veidu apsaimniekošanas atļaujas.

Aizliegt sajaukt demontāžas darbu laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus atbilstoši „Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 16. pantam.

Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar vietējās pašvaldības saistošos noteikumus noteikto atkritumu apsaimniekošanas plānu.

Būvgrižu savākšanas un izvešanas noteikumi jānorāda Darbuzņēmēju līgumos.

Izvedot būvgrižus, tos jānosedz ar brezentu vai speciālu tīklu.

Norādītajām prasībām izstrādāt atbilstošu DVP, kurā tiek paredzētas būvdarbu metodes un apkārtējās vides aizsardzības prasības.

6. Teritorijas sakārtošana pēc būvdarbiem un labiekārtošana.

Pēc būvdarbiem paredzēt teritorijas sakārtošanu un labiekārtošanas darbus. Projektā paredzēta grants laukumu izveide. Labiekārtošanas darbos likvidējams esošais izdrupušais asfalta iesegums, labiekārtojot celiņus, ēkas priekšlaukumu un izveidojot jaunus celiņus ap ēku. Darbi veicami atbilstoši teritorijas sadaļā (TS) norādītajiem risinājumiem.

Pēc palīgēkas demontāžas darbiem paredzēt teritorijas sakārtošanu un grunts sagatavošanu tālākā projekta attīstībai.

7. Darba aizsardzības un ugunsdrošības pasākumi

Pirms darbu uzsākšanas būvlaukumā darba devējs veic nodarbināto darba drošības un veselības aizsardzības apmācību, kas ietver:

- ievadinstruktāžu nodarbinātajam, stājoties darba attiecībās ar darba devēju;
- instruktāžu darba vietā: sākotnējo- uzsākot darbu objektā, atkārtoto, neplānoto un mērķa instruktāžu.

Pēc strādājošo zināšanu pārbaudes, instruktāžas veicējs veic atzīmes attiecīgos darba instruktāžas žurnālos.

Pirms būvdarbu uzsākšanas, nozīmētais darba drošības koordinators sastāda objekta darba aizsardzības plānu, saskaņā ar MK noteikumu Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” IV nodaļu, kā arī nosūta Valsts darba inspekcijai iepriekšēju paziņojumu par būvdarbu veikšanu. Sastādīto darba aizsardzības plānu un iepriekšējā paziņojuma par

būvniecības uzsākšanu kopijas, darba aizsardzības koordinators novieto būvobjektā visiem pieejamā labi redzamā vietā, un, nepieciešamības gadījumā regulāri atjauno.

Darba aizsardzības koordinatora prasību izpilde būvdarbos nodarbinātajām personām ir obligāta. Būvlaukuma galvenais būvuzņēmējs izstrādā būvobjekta iekšējās kārtības, darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumus, ievērojot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus. Ar augstāk minētajiem noteikumiem galvenais būvuzņēmējs iepazīstina visus darbuzņēmējus un būvniecības procesa iesaistītās personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvobjekta apmeklēšanu, par to apliecinot ar savu parakstu reģistru žurnālā.

Būvuzņēmējs organizē visu darbinieku veselības uzraudzību, īpaši vēršot uzmanību darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar kāpšanu un strādāšanu augstumā, saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude” (spēkā no 01.04.2009.).

Būvobjektā jāiekārto ar informācijas zīmēm apzīmētas pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas vietas (atkarībā no nodarbināto skaita un piekļūšanas), sakari neatliekamās palīdzības izsaukšanai ar norādītiem tālruna numuriem attiecīgā dienesta izsaukšanai (ugunsdzēsības un glābšanas, policijas, ātrās medicīniskās palīdzības un citi dienesti).

Visi nodarbinātie jānodrošina ar atbilstoši individuālās aizsardzības līdzekļiem ar EC marķējumu un atbilstošām lietošanas instrukcijām (īpaša uzmanība tiek pievērsta galvas aizsardzībai (aizsargķiveres) un atbilstoši darba apaviem (ar pēdu, purngala aizsardzību). Būvdarbu vadītājs kontrolē IAL (individuālo aizsardzības līdzekļu) pielietošanu atbilstoši darba aizsardzības instrukcijai, būvobjekta iekšējās kārtības un MK noteikumu Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" prasībām.

Būvobjekta izmantotajam darba aprīkojumam ir jābūt ar EC marķējumu un ar atbilstošām lietošanas instrukcijām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā, saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām", ir jāveic uzraudzība, saskaņā ar Latvijas Republikā izdoto likumu "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību". Šo iekārtu apkalpojošais personāls ir speciāli apmācīti darbinieki (operatori, vadītāji, stropētāji), kuriem ir apliecināti dokumenti vai apliecības. Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Būvuzņēmējam organizējot darbinieku apmācību, tos obligāti jāapmāca drošai smagumu celšanai un pārvietošanai saskaņā ar MK noteikumu Nr. 344 „Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus” prasībām.

8. Darba aizsardzības plāns

8.1. Vispārīgie norādījumi

1. Nodrošināt būvlaukumu ar nepieciešamajiem rīkojumiem par :
 - Atbildīgajām personām vadīt, veikt būvdarbus, darba un vides aizsardzību un ugunsdrošību, nodarbināto instruēšanu;
 - Atbildīgā koordinators norīkošanu;
 - Atbildīgās personas norīkošanu elektrosaimniecībā, instruktāžu un apmācību elektrodrošībā un attiecīgās grupas piešķiršanu (A), (B) elektrodrošībā;
 - Atbildīgajām personām veikt darbus ar bīstamām iekārtām – kravas celtniem;
 - Stropētājiem un kravas pacelēju operatoriem;
 - Norīkojuma – atļaujas izsniegšanu veikt darbus ar bīstamām iekārtām, veikt bīstamus darbus un veikt darbus ar uguni;

- Atbildīgās personas norīkošanu veikt darbus augstumā, sastatņu, pastatņu, pagaidu kāpņu un slietņu ekspluatāciju;
Zināšanas pārbaudes komisijas izveidošanu;

Komisijas izveidošanu darba vides riska faktoru noteikšanai;

- Darba gaitā papildināt vai izmainīt doto rīkojumu saturu vai izdot jaunus rīkojumus, kas ir saistoši ar darba aizsardzību;

2. Apgādāt atbildīgos būvdarbu, specdarbu vadītājus ar nepieciešamajām darba aizsardzības instrukcijām un instruktažas reģistrācijas žurnāliem;
3. Instruēšanu un apmācību darba aizsardzība atbildīgajiem būvdarbu, specdarbu vadītājiem veikt atbilstoši MK noteikumiem Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”;
4. Apgādāt nodarbinātos ar nepieciešamajiem kolektīvās aizsardzības līdzekļiem;
5. Apgādāt nodarbinātos ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;
6. Apgādāt nodarbinātos ar sadzīves telpām:
 - a) ģērbtuvēm,
 - b) roku mazgāšanas telpām, dušām un ar silto ūdeni,
 - c) instrumentu noliktavām,
 - d) ar sanitārtehniskajām iekārtām – tualetēm, sievietēm atsevišķi.
7. Apgādāt inženiertehniskos darbiniekus ar kantoru telpām:
 - a) telpu projekta vadītājam un viņa vietniekam,
 - b) telpām būvdarbu vadītājiem.
8. Sadzīves telpas un kantorus izvietot atbilstoši darba veikšanas projektam vai ģenerālpālanam:
 - a) pirmajā līmenī (uz zemes) novietot kantorus, noliktavas, roku mazgāšanas un dušas telpas, tualetes;
 - b) otrajā līmenī (stāvos) novietot nodarbināto ģērbtuves, atpūtas telpas
9. Otrajā līmenī (stāvos) novietotās sadzīves telpas aprīkot ar stabilām margām un pagaidu kāpnēm ar margām;
10. Būvlaukuma sagatavošanas darbi:
 - a) uzstādīt būvlaukuma nožogojumu ar vārtiem kā norādīts darbu veikšanas projektā (DOP).
 - b) ierīkot novietni materiālu pieņemšanai un laukumu norobežot ar drošības zīmēm vai novilkta krāsaino signāla lenti;
 - c) uzstādīt sarga telpas pie ieejām būvlaukumā tā, lai nodarbinātie varētu nokļūt tikai cauri caurlaižu telpai;
 - d) žoga elementu noņemšanu darba procesā var veikt tikai ar projekta vadītāja atļauju, darba dienas beigās izņemtos posmus uzstādīt, sastiprināt un nodot apsardzei.
11. Autotransports braucot pa ceļiem būvlaukumā virzās ar ātrumu 10 km/st., pagriezienos ar ātrumu 5 km/st.;
12. Uzstādīt gar būvlaukuma nožogojuma perimetru apgaismes prožektorus, kā norādīts DVP, kā arī apgaismot sadzīves telpu teritoriju;
13. Apgādāt būvlaukumu ar elektroenerģiju;

- a) gar žoga perimetru pievilkt elektrokabeli pie sadzīves telpām, uzstādīt sadales skapi un apgādāt sadzīves telpas ar apgaismojumu un siltumu;
 - b) apgaismot būvējamo ēku un materiālu teritorijas.
14. Apgādāt būvlaukumu ar ūdeni dzeršanai un tehniskajiem darba procesiem;
15. DVP Ģenerālajā plānā atzīmēt ugunsdzēsības hidrantus un nodrošināt brīvas pieejas pie tiem.
16. Apgādāt būvlaukumu ar atkritumu konteineriem:
- a) būvgružiem;
 - b) sadzīves atkritumiem;
 - c) bīstamiem atkritumiem.
17. Apgādāt būvlaukumu ar ugunsdzēsības inventāru un ugunsdzēsības aparātiem:
- a) sarga telpās A, B, C tipa pulvera, katrs 4-6 litri;
 - b) ugunsdzēsības standu uzstādīt pie sadzīves telpām, apgādāt ar lāpstām, smiltīm, spaiņiem un ugunsdzēsības aparātiem, katrā 1. gab. A B C 4-6 litri;
 - c) instrumentu noliktavā A B C pulvera, 1. gab. 4-6 litri;
 - d) nodrošināt esošo ugunsdzēsības aparātu pārbaudi, uzpildīšanu un iegādāties jaunus aparātus, reģistrēt tos "Ugunsdzēsības aparātu uzskaites žurnālā" norādot atrašanās vietas.
19. Nodrošināt darba vietas, kur darbs tiek veikts ar uguni (metināšana, lodēšana, sildīšana) ar ugunsdzēsības aparātiem un ievērot MK noteikumi Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi";
20. Ierīkot smēķēšanas vietas būvlaukumā;
21. Nepielaist pie darba nodarbinātos bez aizsargķiverēm, bet ja darbus izpilda augstumā tad arī bez drošības jostām;
22. Nodrošināt būvlaukumu ar drošības zīmēm un uzstādīt redzamā vietā kur tas nepieciešams;
23. Uzturēt būvlaukumā tīrību un kārtību, darba vietās un būvlaukumu kopt un sakārtot, katru dienu darba beigās, savāktos atkritumus sašķirot un ievietot attiecīgā konteinerā, būvniecības, sadzīves un bīstamo atkritumu konteineros;
24. Uzstādīt informācijas standu, lai nodrošinātu nodarbinātos ar informāciju;
25. Pieņemt darbā un nosūtīt uz būvlaukumu tikai tos nodarbinātos, kuri ir izgājuši obligāto veselības pārbaudi;
26. Pie darbu veikšanas augstumā pielaist tikai tos nodarbinātos, kuri ir izgājuši obligāto medicīnas pārbaudi un ar ārstu slēdzienu drīkst veikt darbus augstumā;
27. Pie elektromontāžas darbiem pielaist tos elektromontierus, kuriem ir apliecības ar norādītu apmācības laiku un piešķirto grupu "B" "C" elektrodrošībā līdz 1000 V;
28. Veikt darbus ar elektroinstrumentiem drīkst tie nodarbinātie, kuri ir instruēti elektrodrošībā un kuriem ir piešķirta "A" grupa elektrodrošībā. Apmācību fiksēt Elektrodrošības I vai "A" grupas personāla drošības tehnikas zināšanu pārbaudes žurnālā;

29. Instruēt nodarbinātos, lai rūpētos par vides aizsardzību, prastu savākt izlijušo degvielu, krāsas lakas un citus bīstamos materiālus;
30. Organizēt un veikt bīstamo atkritumu utilizāciju;
31. Apmācīt nodarbinātos smagumu pārnēsāšanas drošiem paņēmieniem;
32. Iegādāties vajadzīgajā daudzumā ķerrās, materiālu pārvadāšanas ratiņus un ratiņus ar trīsstūra veida statīvu vidū, u.c. inventāru;
33. Uztādīt darba vietu nožogojumu: stāvos, kāpņu laukumā un bīstamo zonu apzīmēt ar brīdinājuma zīmēm;
34. Veikt iknedēļas pārbaudes ar mērķi apsekot, kā darba vietās ievēro darba drošību, vai izmanto individuālos, kolektīvos aizsardzības līdzekļus un kādā tie ir stāvoklī, kā tiek ekspluatēti celtni un citi mehānismi;
35. Noteikt, identificēt un novērtēt darba vides riskus, veikt pasākumus to novēršanai vai samazināšanai darba vietās, aizpildīt attiecīgās veidlapas;
36. Sastādīt darba vides iekšējās uzraudzības pasākumu plānu, risku novēršanai vai samazināšanai un apstiprināt pie uzņēmuma vadītāja.

8.2. Prasības darba aprīkojumam

37. Darba aprīkojuma vadības ierīces, kuras ietekmē tā lietošanas drošību, ir skaidri saredzamas, atbilstoši marķētas, un to nozīme ir viegli saprotama.
38. Darba aprīkojuma vadības ierīces izvieto pēc iespējas ārpus bīstamās zonas (zona darba aprīkojumā vai ap to, kurā tiek apdraudēta nodarbināto drošība vai veselība), lai to lietošana neradītu papildu bīstamību. Nejauša darbība ar vadības ierīci nedrīkst radīt nekādu risku.
39. Nodarbinātais, kas lieto darba aprīkojumu (turpmāk — operators), nodrošina, lai bīstamajā zonā neatrastos cilvēki.
40. Ja šo noteikumu 39. punkta prasības nav iespējams izpildīt, darba aprīkojumam nepieciešama drošības sistēma ar skaņas un/vai gaismas signāliem, kura automātiski signalizē par tā palaišanu (iedarbināšanu), lai nodarbinātais, kurš pilnīgi vai daļēji atrodas bīstamajā zonā, varētu laikus izvairīties no riska, kas rodas, ieslēdzot vai izslēdzot darba aprīkojumu.
41. Darba aprīkojuma vadības sistēmas ir drošas. Tās izvēlas, novērtējot avāriju, kļūmju un traucējumu iespējamību paredzētajos lietošanas apstākļos.
42. Darba aprīkojumu var palaist (iedarbināt) tikai ar apzinātu darbību, izmantojot šim nolūkam paredzētu vadības ierīci.
43. Šo noteikumu 10. punktā minētās prasības attiecas arī uz darba aprīkojuma atkārtotu palaišanu (iedarbināšanu) pēc tā apstādīšanas vai darbības režīma (piemēram,

ātruma, spiediena) maiņas. Atkārtota palaišana (iedarbināšana) un darbības režīma maiņa nedrīkst radīt risku nodarbinātajiem. Šīs prasības neattiecas uz aprīkojumu, kas darbojas automātiskā režīmā.

44. Darba aprīkojumam nepieciešama droša apstādināšanas ierīce pilnīgai darba aprīkojuma apstādināšanai un — atkarībā no darba aprīkojuma bīstamības — arī apstādināšanas ierīce bīstamo (piemēram, rotējošo, kustīgo) daļu apstādināšanai.
45. Darba aprīkojuma apstādināšanas ierīce dominē salīdzinājumā ar palaišanas ierīci. Kad darba aprīkojums vai tā bīstamās daļas ir apstādinātas, tiek pārtraukta enerģijas padeve darba aprīkojumam.
46. Atkarībā no darba aprīkojuma bīstamības un normālā apstāšanās laika to aprīko ar avārijas apstādināšanas ierīci.
47. Darba aprīkojumu, kurš ir bīstams krītošu objektu vai izvīrējumu dēļ, aprīko ar piemērotām drošības ierīcēm.
48. Darba aprīkojumu, kurš ir bīstams gāzu, tvaiku, šķidrumu vai putekļu izdalīšanās dēļ, aprīko ar piemērotām uztvērējierīcēm un/vai uzsūkšanas ierīcēm attiecīgā riska avota tuvumā.
49. Darba aprīkojumu un tā daļas nostiprina ar speciālām skavām vai citiem līdzekļiem, ja tas nepieciešams nodarbināto drošībai un veselībai.
49. Ja pastāv risks nonākt mehāniskā kontaktā ar kustīgām darba aprīkojuma daļām, kas varētu izraisīt nelaimes gadījumu, šīs daļas aprīko ar aizsargiem vai citām drošības ierīcēm, lai novērstu piekļūšanu bīstamajām zonām vai apstādinātu bīstamo daļu kustību pirms bīstamās zonas sasniegšanas. Aizsargi un drošības ierīces atbilst šādām prasībām:
 - 49.1. tām ir izturīga konstrukcija;
 - 49.2. nerada nekādu papildu risku;
 - 49.3. nav viegli noņemamas vai atslēdzamas;
 - 49.4. ir novietotas pietiekamā attālumā no bīstamās zonas;
 - 49.5. neierobežo piekļuvi kustīgajām daļām vairāk nekā nepieciešams, ņemot vērā darba aprīkojuma lietošanas veidu;
 - 49.6. ļauj veikt nepieciešamās darbības, lai uzstādītu vai nomainītu detaļas un veiktu apkopi, ierobežojot piekļūšanu tikai tai zonai, kurā veicams darbs, un, ja iespējams, nepārvietojot aizsargu vai drošības ierīci.
50. Darba vai tehniskās apkopes zonu darba aprīkojumā vai zonu ap to apgaismo atbilstoši darba raksturam.

51. Ja iespējama darba aprīkojuma daļu salūšana vai sadalīšanās gabalos, radot risku nodarbināto drošībai un veselībai, darba aprīkojumam nepieciešamas speciālas aizsargierīces (piemēram, režģi, sieti).
52. Ja darba procesā darba aprīkojums vai atsevišķas tā daļas sakarst vai atdziest līdz temperatūrai, kas rada risku nodarbināto drošībai un veselībai, tās izolē vai norobežo.
53. Darba aprīkojuma brīdinājuma (signalizācijas) ietaises ir skaidri saredzamas un uztveramas, to nozīme ir viegli saprotama un nepārprotama.
54. Darba aprīkojums ir atbilstoši marķēts un apzīmēts ar brīdinājuma uzrakstiem un brīdinājuma zīmēm. Brīdinājuma zīmes un uzraksti uz darba aprīkojuma ir pietiekami informatīvi, viegli uztverami un saprotami.
55. Darba aprīkojuma tehnisko apkopi (uzturēšanu) veic tad, kad aprīkojums ir izslēgts un atvienots no enerģijas avota. Ja aprīkojumu nevar izslēgt, tehnisko apkopi (uzturēšanu) veic ārpus bīstamās zonas vai ievērojot speciālus aizsardzības pasākumus.
56. Darba devējs nodrošina regulāru mašīnu, aparātu un iekārtu tehnisko apkopi. Ja mašīnai, aparātam vai iekārtai ir tehniskās apkopes žurnāls, darba devēja norīkoti nodarbinātie tajā regulāri dokumentē tehniskās apkopes rezultātus. Ja nepieciešams, tehniskās apkopes datus uzrāda Valsts darba inspekcijai.
57. Darba aprīkojumu drīkst lietot tikai tam paredzētajos apstākļos un paredzētajām operācijām.
58. Darba aprīkojumam nepieciešamas labi saredzamas un viegli sasniedzamas enerģijas padeves izslēgšanas ierīces. Darba aprīkojuma izolēšana vai atvienošana no enerģijas avota, kā arī atkārtota pievienošana enerģijas avotam nedrīkst radīt risku nodarbināto drošībai un veselībai.
59. Nodarbinātajiem nodrošina drošu piekļūšanu darba aprīkojumam, kā arī drošu uzturēšanos visās ražošanas, montāžas un tehniskās apkopes (uzturēšanas) zonās.
60. Darba aprīkojumu, ar kuru vai kurā tiek ražotas, izmantotas vai uzkrātas ķīmiskās vielas, ķīmiskie produkti vai citi uzliesmojoši un degoši produkti (materiāli), tai skaitā ražošanas atkritumi, nodrošina pret darba aprīkojuma vai attiecīgo vielu vai produktu sprādziena risku.
61. Darba aprīkojums ir ugunsdrošs un nodrošināts pret pārkaršanu, kā arī aprīkots tā, lai aizsargātu nodarbinātos pret risku, kas rodas, izdalot darba vidē gāzes, šķidrumus, tvaikus, putekļus vai citas vielas, kas ar to vai tajā tiek ražotas, izmantotas vai uzkrātas.
62. Nodarbinātajiem nav tiešas vai netiešas saskares ar tām darba aprīkojuma daļām, kuras var radīt elektriskas dabas risku.
63. Darba aprīkojumu uzstāda, izvieto un lieto tā, lai līdz minimumam samazinātu risku operatora un citu nodarbināto drošībai un veselībai (piemēram, darba aprīkojuma

kustīgās daļas un fiksētās vai kustīgās daļas ir pietiekamā attālumā), kā arī nodrošina enerģijas un izmantoto vai ražoto vielu vai produktu, tai skaitā ražošanas atkritumu, drošu piegādi un pārvietošanu.

- 64. Darba aprīkojumu montē vai demontē drošos apstākļos, ievērojot visas ražotāja norādītās instrukcijas.
- 65. Darba aprīkojumu, kurā var iespert zibens, speciāli aizsargā pret tā iedarbību, iezemējot vai nodrošinot ar citām aizsargierīcēm.

8.3. Papildu prasības mobilam darba aprīkojumam

- 66. Šīs nodaļas prasības attiecas uz mobilo darba aprīkojumu, arī pašgājējiem (turpmāk — iekārta), kas var radīt risku iekārtas kustības dēļ.
- 67. Iekārtu, uz kuras atrodas nodarbinātie, aprīko tā, lai pārvietojoties tā neradītu nodarbinātajiem risku saskarties vai tikt saspīestiem ar iekārtas daļām (piemēram, riteņiem, kāpurķēžu mehānismiem).
- 68. Iekārtu aprīko vai pielāgo tā, lai sakabe starp iekārtu un tās palīgierīcēm un/vai priekšmetiem, kas tiek vilkti, neieķīlētos (nebloķētos). Ja šīs prasības nav iespējams pilnībā izpildīt, veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu risku nodarbināto drošībai un veselībai.
- 69. Energopiedziņas mehānismus starp iekārtas mobilajām daļām nostiprina un aizsargā no smiltīm, netīrumiem un mehāniskiem bojājumiem.
- 70. Iekārta, uz kuras atrodas nodarbinātie, ir konstruēta tā, lai nepieļautu tās apgāšanos, vai arī to aprīko ar kādu no šādām drošības ierīcēm:
 - 70.1. drošības konstrukciju, kas neļauj iekārtai saskarties vairāk par vienu ceturtdaļu;
 - 70.2. konstrukciju, kas nodrošina pietiekami lielu brīvu zonu ap nodarbinātajiem, ja sasvere ir lielāka par vienu ceturtdaļu;
 - 70.3. citu līdzvērtīgu ierīci.
- 71. Ja iekārtas apgāšanās risku nav iespējams pilnībā novērst, iekārtu aprīko ar drošības konstrukciju, kas novērš risku nodarbinātajam tikt saspīestam. Šī drošības konstrukcija var būt iekārtas sastāvdaļa.
- 72. Ja iekārtu darbu izpildes laikā stabilizē vai iekārta konstruēta tā, lai nepieļautu tās apgāšanos, drošības konstrukcija nav nepieciešama.
- 73. Ja iespējama smaguma celšanai paredzētas iekārtas — autoiekrāvēja — sasvēršanās darba procesā, iekārtu attiecīgi pielāgo vai aprīko ar vienu vai vairākām šādām drošības ierīcēm:
 - 73.1. vadītāja kabīni;

- 73.2. konstrukciju, kas nepieļauj iekārtas sasvēršanos;
- 73.3. konstrukciju, kas, platformai sasveroties, nodrošina uz iekārtas esošajam nodarbinātajam pietiekami lielu attālumu starp zemi un iekārtas daļām;
- 73.4. aizsargkonstrukciju, kas novērš vadītāja sēdekli esošā nodarbinātā saspiešanu ar iekārtas daļām.
74. Lai pašgājējas iekārtas lietošana neradītu risku nodarbinātā drošībai un veselībai, ievēro šādus nosacījumus:
- 74.1. iekārtu aprīko tā, lai novērstu tās neatļautu palaišanu (iedarbināšanu);
- 74.2. ja vienlaikus uz sliedēm pārvietojas vairākas pašgājējas iekārtas, veic drošības pasākumus, lai samazinātu iespējamās sadursmes sekas;
- 74.3. iekārtu aprīko ar bremzēšanas un apstādināšanas ierīci, ja nepieciešams, arī ar avārijas ierīci ar automātisku sistēmu, kas apstādina iekārtu, ja bojāta galvenā bremzēšanas un apstādināšanas ierīce;
- 74.4. ja vadītāja tiešais redzeslauks nav pietiekams drošai darbu veikšanai, ierīko piemērotas palīgierīces (spoguļus vai citas optiskas vai elektroniskas ierīces) redzamības uzlabošanai;
- 74.5. ja iekārtu lieto naktī vai tumšās vietās, ierīko pietiekamu, darba raksturam atbilstošu apgaismojumu;
- 74.6. ja iekārta vai tās pārvietotās kravas ir ugunsnedrošas, iekārtas lietošanas vietas tuvumā novieto piemērotas ugunsdzēsšanas ierīces. Ja to nav iespējams nodrošināt, iekārtas apgādā ar ugunsdzēsšanas ierīcēm;
- 74.7. tālvadības iekārtas, izbraucot ārpus vadības zonas, apstājas automātiski;
- 74.8. tālvadības iekārtas aprīko tā, lai, veicot darbus, tiktu novērsts trieciena vai sadursmes risks. Šis nosacījums neattiecas uz tālvadības iekārtām, kuras jau aprīkotas ar atbilstošām aizsargierīcēm sadursmes riska novēršanai.
75. Pašgājējas iekārtas atļauts vadīt tikai attiecīgi apmācītiem nodarbinātajiem.
76. Nodarbinātie ievēro darba devēja izstrādātos kustības drošības noteikumus pašgājējām iekārtām, kuras pārvietojas darba zonā.
77. Nodarbinātie nedrīkst atrasties zonā, kurā lieto pašgājējas iekārtas. Ja bez viņu klātbūtnes darbu veikt nav iespējams, nepieciešami attiecīgi pasākumi, lai pašgājējas iekārtas neradītu risku nodarbināto drošībai un veselībai.
78. Pārvadāt nodarbinātos uz mehāniski darbināmām iekārtām drīkst tikai tad, ja iekārta ir speciāli aprīkota cilvēku drošai pārvietošanai. Iekārtas kustības ātrumu regulē atbilstoši veicamajam darbam.

79. Iekārtas ar iekšdedzes dzinēju drīkst darbināt un lietot tikai tur, kur var nodrošināt pietiekamu gaisa daudzumu vai gaisa apmaiņu, lai izplūdes gāzes neradītu risku nodarbināto drošībai un veselībai.

8.4. Papildu prasības darba aprīkojumam, kas paredzēts smaguma celšanai

80. Šīs nodaļas prasības attiecas uz darba aprīkojumu, kas paredzēts smaguma celšanai (turpmāk — celšanas iekārta).
81. Ja celšanas iekārta ir uzstādīta pastāvīgi, tās stiprību un stabilitāti lietošanas laikā nodrošina, ņemot vērā paceļamās kravas lielumu un slodzi uz konstrukciju montāžas vai stiprinājuma punktiem.
82. Uz celšanas iekārtas mehānismiem skaidri norāda mehānisma nominālo celjspēju un, ja nepieciešams, tabulu ar katras mehānisma konfigurācijas celjspēju.
83. Uz celšanas iekārtas palīgierīcēm nepārprotami norāda raksturlielumus drošai palīgierīču lietošanai.
84. Ja celšanas iekārta nav paredzēta cilvēku celšanai, uz iekārtas ir skaidra norāde par šo aizliegumu.
85. Pastāvīgi uzstādāmu celšanas iekārtu uzstāda tā, lai samazinātu risku, ka krava varētu:
- 85.1. uzkrīst nodarbinātajiem vai aizķert viņus;
 - 85.2. bīstami slīdēt vai brīvi krist;
 - 85.3. tikt netīši atlaista.
86. Cilvēkus drīkst celt tikai ar šim mērķim paredzētām celšanas iekārtām un to palīgierīcēm. Izņēmuma gadījumā viņus drīkst celt arī ar iekārtām, kuras ir pielāgotas cilvēku pacelšanai un nerada risku viņu drošībai un veselībai.
87. Ja celšanas iekārta paredzēta nodarbināto celšanai un pārvietošanai, tā atbilst šādām prasībām:
- 87.1. iekārta ir aprīkota ar drošības ierīci, kas neļauj pacēlāja grozam krist. Ja augstuma vai darba vietas īpatnību dēļ to nevar nodrošināt, nepieciešama speciāla virve un drošības josta, ko pārbauda katru dienu, lai novērstu nodarbinātā krišanu no augstuma;
 - 87.2. novērsta iespēja nodarbinātajam izkrist no pacēlāja groza;
 - 87.3. novērsta nodarbinātā saspiešana, iesprostošana vai iesprūšana, īpaši, ja iespējama netīša saskare ar priekšmetiem;
 - 87.4. nodrošināta nodarbinātā atbrīvošana no pacēlāja groza, ja noticis nelaimes gadījums.

88. Ja celšanas iekārta ir mobila vai demontējama, nodrošina iekārtas stabilitāti lietošanas laikā visos paredzamajos darba apstākļos, ņemot vērā pamatnes īpatnības.
89. Ceļot nodarbinātos ar celšanas iekārtu, ievēro šādas prasības:
- 89.1. visā darba veikšanas laikā operators atrodas pie vadības pults;
- 89.2. nodarbinātie, kuri tiek celti, ir apgādāti ar kvalitatīviem saziņas līdzekļiem;
- 89.3. ja rodas bīstama situācija, nodarbinātajiem tiek nodrošināti droši evakuācijas līdzekļi.
90. Nodarbinātie nedrīkst atrasties zem iekārtiem un paceltiem smagumiem, izņemot gadījumus, ja to ir paredzējis celšanas iekārtas ražotājs un ir nodrošināta nodarbināto drošība un veselības aizsardzība (piemēram, veicot darbu zem paceltām automašīnām auto apkopes uzņēmumos). Smagumus nedrīkst pārvietot virs neaizsargātām darba vietām, kurās parasti atrodas nodarbinātie. Ja darba īpatnību dēļ to nevar nodrošināt, darba devējs veic attiecīgus drošības pasākumus, lai novērstu risku nodarbināto drošībai un veselībai.
91. Celšanas palīgierīces izvēlas, ņemot vērā pārvietojamās kravas specifiku, satveršanas vietu, takelāžu un laikapstākļus, kā arī pārvietošanas veidu un konfigurāciju.
92. Ja celšanas palīgierīču stiprinājuma mehānisms pēc lietošanas netiek demontēts, to skaidri norāda uz palīgierīces stiprinājuma mehānisma, uz kura ir arī norāde par raksturlielumiem.
93. Celšanas palīgierīces uzglabā tā, lai nepieļautu to bojāšanos.
94. Ceļot tieši nevadāmas kravas (kravas, kas pēc pacelšanas vēja vai citu apstākļu ietekmē var sākt nekontrolēti kustēties (piemēram, rotēt, svārstīties), un šīs kustības nav uzreiz apturamas), ievēro šādas prasības:
- 94.1. ja darba vietā uzstādītas divas vai vairākas celšanas iekārtas, kuru darbības rādiusi pārklājas, novērs sadursmes iespēju starp kravām un/vai celšanas iekārtu daļām;
- 94.2. ja izmanto mobilu celšanas iekārtu, veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu iekārtas sasveres, apgāšanās, kustēšanās vai slīdēšanas iespēju, un pārbauda, vai šie pasākumi ir veikti pienācīgi;
- 94.3. ja kravas kustības trajektorija nav pietiekami pārredzama, operators tieši vai ar sakaru līdzekļu palīdzību sazinās ar īpaši norīkotu nodarbināto (tādu darba devēja norīkotu nodarbināto, kuram ir nepieciešamās zināšanas un prasme darba aizsardzības jautājumos konkrētajā darba vietā), kurš dod viņam norādījumus, un veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu kravu sadursmi un risku nodarbināto drošībai un veselībai;

- 94.4. smaguma piestiprināšana un atvienošana ar rokām nedrīkst radīt risku nodarbinātā drošībai un veselībai, šo darbību laikā nodarbinātais tieši vai netieši kontrolē celšanas iekārtu;
- 94.5. celšanas darbus iepriekš izplāno un paredz atbilstošu uzraudzību, lai novērstu risku nodarbināto drošībai un veselībai;
- 94.6. ja smagumu ceļ ar divām vai vairākām celšanas iekārtām reizē, operators labākai darba koordinācijai ievēro darba devēja izstrādātus īpašus šī darba drošības noteikumus;
- 94.7. ja celšanas iekārta nenodrošina kravas noturēšanu, kad pilnīgi vai daļēji tiek pārtraukta elektrības padeve, veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu risku nodarbināto drošībai un veselībai;
- 94.8. iekārtu un paceltu smagumu nedrīkst atstāt bez uzraudzības, izņemot gadījumu, ja bīstamā zona ir norobežota un smagums droši nostiprināts un turēts;
- 94.9. celšanas iekārtas lietošanu brīvā dabā pārtrauc, ja pasliktinās laikapstākļi un tās lietošana vairs nav pilnīgi droša, kā arī nodrošina, lai celšanas iekārta neapgāztos un neradītu risku nodarbināto drošībai un veselībai.

8.5. Prasības, strādājot augstumā

- 95. Darba devējs nodrošina, lai nodarbinātie, kas strādā augstumā (1,5 m un augstāk), darbu veic uz stabilas un drošas virsmas, neradot risku savai un citu drošībai un veselībai, kā arī ievērojot ergonomikas prasības un principus.
- 96. Ja šo noteikumu 95. punktā minētās prasības, ņemot vērā konkrētā darba specifiku un darba vides apstākļus, nav iespējams izpildīt, darba devējs nodrošina tādu darba aprīkojumu, kas atbilst šādām prasībām:
 - 96.1. tas ir vispiemērotākais drošas darba vides radīšanai un uzturēšanai;
 - 96.2. tā izmēri un konstrukcija ir piemērota darba veidam un paredzamajai slodzei un ļauj droši pārvietoties.
- 97. Darba devējs izvēlas piemērotākos līdzekļus piekļūšanai pagaidu darba vietām augstumā atkarībā no:
 - 97.1. pārvietošanās biežuma;
 - 97.2. darba veikšanas augstuma un pārvaramā augstuma;
 - 97.3. darba vietas izmantošanas ilguma.
- 98. Izvēlētie piekļūšanas līdzekļi nodrošina nodarbināto drošu evakuāciju nopietnu un tiešu briesmu gadījumā.

99. Pārvietošanās starp piekļūšanas līdzekļiem un darba platformām, stāviem vai trapiem nepalielina kritiena risku.
100. Strādājot augstumā, kāpnes par darba vietu izmanto vienīgi tad, ja risks nodarbināto drošībai un veselībai ir samazināts līdz minimumam un ja darba aprīkojumu lieto neilgu laiku vai darba laukumam ir specifiski apstākļi, kurus darba devējs nevar mainīt (pārveidot).
101. Piekļūšana darba vietai, izmantojot virves un stiprinājumus, ir atļauta vienīgi tad, ja pēc šo darbu riska novērtēšanas var uzskatīt, ka šāda darbu veikšana nerada risku nodarbināto drošībai un veselībai, un ja nav nepieciešams izmantot citu, drošāku darba aprīkojumu.
102. Ņemot vērā riska novērtējuma rezultātus, veicamā darba ilgumu un ergonomiskos ierobežojumus, darba vietas augstumā nodrošina ar sēdekli, kurš aprīkots ar atbilstošām palīgierīcēm.
103. Ņemot vērā izvēlēta darba aprīkojuma veidu, paredz atbilstošus darba aizsardzības pasākumus, lai novērstu vai līdz minimumam samazinātu risku nodarbināto drošībai un veselībai, kas ir saistīts ar šī darba aprīkojuma lietošanu. Ja nepieciešams, uzstāda aizsargierīces, kas novērš kritiena risku.
104. Šo noteikumu 103. punktā minētās aizsargierīces ir ar piemērotu uzbūvi un pietiekami izturīgas, lai novērstu vai apturētu kritienu no augstuma un nodrošinātu nodarbinātos pret savainošanās iespēju.
105. Kolektīvos aizsardzības līdzekļus kritienu novēršanai var neuzstādīt tikai tajās vietās, kur iespējama piekļūšana kāpnēm vai kāpņu telpai.
106. Ja konkrēta darba veikšanai nepieciešams uz laiku novākt kolektīvos aizsardzības līdzekļus kritienu novēršanai, veic citus darba aizsardzības pasākumus, kas novērš kritiena risku. Konkrēto darbu aizliegts veikt, ja šādi darba aizsardzības pasākumi nav nodrošināti. Pēc minētā darba pilnīgas vai daļējas pabeigšanas kolektīvos aizsardzības līdzekļus kritienu novēršanai uzstāda no jauna.
107. Darbu augstumā atļauts veikt vienīgi tad, ja laikapstākļi nerada risku nodarbināto drošībai un veselībai.
108. Lietojot kāpnes, ievēro šādas prasības:
- 108.1. kāpnes novieto tā, lai nodrošinātu to stabilitāti;
- 108.2. pārvietojamās kāpnes novieto uz stabila, izturīga, piemērota lieluma, nekustīga atbalsta tā, lai pakāpieni būtu horizontāli;
- 108.3. piekaramās kāpnes, izņemot virvju kāpnes, nostiprina, lai tās nevarētu pārvietot un novērstu kāpņu šūpošanos;

- 108.4. pārvietojamo kāpņu pamatu nodrošina pret slīdēšanu, to augšgalā vai apakšgalā pakāpienus nostiprinot ar pretslīdes ierīci vai izmantojot citus līdzekļus, kas nodrošina līdzvērtīgu rezultātu (efektivitāti);
- 108.5. kāpnes, ko izmanto, lai piekļūtu platformai, sniedzas pietiekami tālu pāri darba platformas malai, ja nav citas drošas iespējas pieturēties;
- 108.6. saliekamo kāpņu un bīdāmo kāpņu atsevišķie kāpņu posmi ir savstarpēji nekustīgi un droši fiksēti;
- 108.7. pirms kāpšanas pārvietojamās kāpnes nostiprina tā, lai tās neizkustētos;
- 108.8. nodarbinātajiem nodrošina iespēju jebkurā brīdī pieturēties un atbalstīties, īpaši, ja augšup pa kāpnēm ar rokām tiek pārvietoti smagumi.
109. Lietojot sastatnes, ievēro šādas prasības:
- 109.1. darba devējs norīko darba aizsardzības speciālistu vai citu kompetentu un atbilstoši apmācītu nodarbināto (par sastatnēm atbildīgo speciālistu), kurš novērtē izvēlēto sastatņu stiprību un stabilitāti, veicot aprēķinus, ja dati par sastatņu stiprību un stabilitāti nav pieejami vai neattiecas uz paredzēto sastatņu konstrukciju. Šādi aprēķini nav nepieciešami, ja sastatnes tiek montētas saskaņā ar standarta konfigurāciju (tipveida risinājumu), kas atbilst Latvijas standartu LVS EN 12810-1:2004 "Fasāžu sastatnes no rūpnieciski ražotiem komponentiem — 1. daļa: Izstrādājumu specifikācija", LVS EN 12810-2:2004 "Fasāžu sastatnes no rūpnieciski ražotiem komponentiem — 2. daļa: Īpašas metodes konstrukciju projektēšanai", LVS EN 12811-1:2004 "Pagaidu darba iekārtas — 1. daļa: Sastatnes — konstrukcijas prasības un vispārīgais dizains" un LVS EN 12811-3:2003 "Pagaidu darba iekārtas — 3. daļa: Slodzes pārbaude" prasībām;
- 109.2. ņemot vērā lietojamo sastatņu sarežģītības pakāpi, par sastatnēm atbildīgais speciālists sastāda sastatņu montāžas, demontāžas un lietošanas plānu. Minētais plāns var būt standarta plāna veidā, papildināts ar punktiem par specifiskām konkrētu sastatņu detaļām;
- 109.3. sastatņu nesošās daļas nodrošina pret slīdēšanu, pievienojot nesošajai virsmai speciālu stiprinājumu vai izmantojot pretslīdes ierīces vai citu līdzekli, kas dod līdzvērtīgu rezultātu (efektivitāti);
- 109.4. sastatņu virsma, kas pakļauta slodzei, ir izturīga un nodrošina sastatņu stabilitāti;
- 109.5. slodzei pakļautā sastatņu virsma ir pietiekami izturīga;
- 109.6. sastatnes uz riteņiem aprīko ar atbilstošām ierīcēm, lai novērstu nejaušu izkustēšanos;
- 109.7. sastatņu stāva izmērus, formu un konstrukciju piemēro veicamā darba veidam un paredzamajai slodzei, nodrošinot nodarbinātajiem iespēju droši strādāt un pārvietoties;

- 109.8. lai novērstu kritiena risku, sastatnēm uzstāda margas vai citus kolektīvos aizsardzības līdzekļus. Sastatņu stāvu montē tā, lai sastatņu lietošanas laikā tās elementi būtu nekustīgi un tajā nebūtu bīstamu atveru;
- 109.9. ja daļa sastatņu nav izmantojama (piemēram, to montāžas, demontāžas vai pārveides laikā), sastatnes apzīmē (marķē) ar drošības zīmēm saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par drošības zīmju lietošanu darba vietās un norobežo, lai novērstu piekļūšanu bīstamajai zonai;
- 109.10. sastatnes montē, demontē vai būtiski pārveido tikai par sastatnēm atbildīgā speciālista uzraudzībā, un to dara vienīgi tādi nodarbinātie, kas ir apmācīti saskaņā ar šo noteikumu 90. punktā noteiktajām prasībām;
- 109.11. par sastatnēm atbildīgajam speciālistam un nodarbinātajiem, kas veic sastatņu montāžu, demontāžu vai pārveidi, ir pieejams šo noteikumu 109.2. apakšpunktā minētais montāžas, demontāžas un lietošanas plāns, ieskaitot visas tajā iekļautās instrukcijas.
110. Piekļūstot darba vietai, izmantojot virves un stiprinājumus, ievēro šādus nosacījumus:
- 110.1. sistēma sastāv vismaz no divām atsevišķi nostiprinātām virvēm, vienu no tām izmanto par piekļūšanas, nolaišanās un atbalsta līdzekli (darba virve), bet otru — par drošības līdzekli (drošības virve);
- 110.2. nodarbināto apgādā ar atbilstošu drošības jostu vai citu pret kritiena aprīkojumu, kas savienots ar drošības virvi. Nodarbinātais lieto pret kritiena aprīkojumu, kamēr veic darbu augstumā;
- 110.3. darba virvi aprīko ar drošiem pacelšanas un nolaišanas līdzekļiem, kā arī ar paškontroles sistēmu, kas novērš nodarbinātā krišanu. Lai novērstu kritienu, drošības virvi aprīko ar mobilo sistēmu, kas seko nodarbinātā kustībām;
- 110.4. instrumentus un citus darba piederumus, kurus nodarbinātais lieto, veicot darbu augstumā, ar piemērotiem līdzekļiem piestiprina pie nodarbinātā pret kritiena aprīkojuma vai darba vietas sēdekļa, vai citā piemērotā vietā;
- 110.5. veicamo darbu plāno un uzrauga, lai avārijas situācijā vai citā ārkārtas situācijā nodarbināto būtu iespējams nekavējoties glābt;
- 110.6. nodarbinātos apmāca saskaņā ar šo noteikumu 121.2. apakšpunktā noteiktajām prasībām;
- 110.7. ja, ņemot vērā riska novērtējumu, otras virves lietošana rada vēl lielāku risku nodarbināto drošībai un veselībai, ir pieļaujama tikai vienas virves izmantošana.

Šādos gadījumos veic atbilstošus darba aizsardzības pasākumus, kas novērš kritiena risku.

8.6. Darba devēja pienākumi

- 111. Darba devējs ievēro darba aprīkojuma ražotāja pievienoto instrukciju un tehnisko dokumentāciju, lai nodrošinātu nodarbināto drošībai un veselībai nekaitīgu darba aprīkojuma lietošanu.
- 112. Darba devējs:
 - 112.1. nodrošina darba aprīkojuma atbilstību darba procesam un tā pareizu lietošanu, lai novērstu risku nodarbināto drošībai un veselībai. Ja nav iespējams pilnībā novērst risku, darba devējs veic pasākumus, lai samazinātu risku līdz minimumam;
 - 112.2. izvēlas darba aprīkojumu, ņemot vērā darba apstākļus uzņēmumā un katrā darba vietā, kā arī risku nodarbināto drošībai un veselībai;
 - 112.3. iegādājas tikai normatīvo aktu prasībām atbilstošu darba aprīkojumu;
 - 112.4. nodrošina darba aprīkojuma atbilstību šo noteikumu prasībām un atbilstošu tehnisko apkopi (uzturēšanu) visā tā darbības laikā;
 - 112.5. nodrošina darba aprīkojuma pārbaudi pēc uzstādīšanas un pirms lietošanas, kā arī pēc montāžas citā vietā vai citā izvietojumā, ja darba aprīkojuma drošību nosaka tā uzstādīšanas apstākļi;
 - 112.6. nodrošina šādas pārbaudes darba aprīkojumam, kurš pakļauts apstākļiem, kas var izraisīt tā nolietošanos, radot risku nodarbināto drošībai un veselībai:
 - 112.6.1. periodiskās pārbaudes un, ja nepieciešams, arī testēšanu;
 - 112.6.2. speciālās pārbaudes, ja radušās ārkārtas situācijas (piemēram, negadījumi, avārijas, nelabvēlīgi laikapstākļi), kā arī ja darba aprīkojums pārveidots vai nav ilgstoši lietots;
 - 112.7. darbā ar aprīkojumu, kas var radīt palielinātu risku nodarbināto drošībai un veselībai (piemēram, bīstamās iekārtas), norīko tikai speciāli apmācītus nodarbinātos;
 - 112.8. ja darba aprīkojumu lieto ārpus uzņēmuma, nodrošina to ar apliecinājumu (dokumentu, uzlīmi, zīmogu) par pēdējo drošības pārbaudi.
- 113. Šo noteikumu 112.5. un 112.6. apakšpunktā minētās pārbaudes veic darba devēja norīkots par darba aprīkojumu atbildīgs speciālists vai, ja tas noteikts normatīvajos aktos vai ja darba devējs pārbaudi nevar nodrošināt, kompetenta inspicēšanas institūcija.

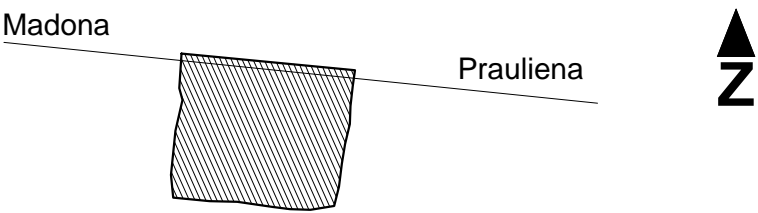
114. Pārbažu protokoli ir darba devēja un inspicēšanas institūcijas rīcībā (ja inspicēšanas institūcija veikusi pārbaudi). Pārbažu protokolus darba aprīkojuma īpašnieks un darba devējs, kā arī inspicēšanas institūcija glabā 10 gadus, pēc tam tos nodod arhīvā.
115. Darba devējs izveido un aktualizē tā darba aprīkojuma sarakstu, kas var radīt palielinātu risku nodarbināto drošībai un veselībai (piemēram, bīstamās iekārtas). Minētajā sarakstā norāda:
 - 115.1. vietu, kur uzņēmumā atrodas attiecīgais darba aprīkojums, norādot tā identifikāciju;
 - 115.2. tā darbinieka vārdu un uzvārdu, kurš atbild par attiecīgā darba aprīkojuma drošu lietošanu un apkopi;
 - 115.3. datumu, kad veikta pēdējā tehniskā pārbaude, pārbaudes veidu (piemēram, pilnā, daļējā, ārkārtas) un raksturu (piemēram, statiskā, dinamiskā, ārējā), kā arī pārbaudes veicēju;
 - 115.4. datumu, kad tiks veikta nākamā tehniskā pārbaude, un attiecīgās pārbaudes veidu (piemēram, pilnā, daļējā).
116. Lai nodrošinātu darba aprīkojuma atbilstību darba aizsardzības prasībām, darba devējs ņem vērā darba vietas īpatnības, nodarbināto izvietojumu, ķermeņa stāvokli un ergonomikas principus, lietojot darba aprīkojumu.
117. Darba devējs nodrošina nodarbinātos ar saprotamu nepieciešamo informāciju un rakstiskām instrukcijām par darba aprīkojumu, kā arī šo instrukciju pieejamību nodarbinātajiem.
118. Informācija un rakstiskās instrukcijas par darba aprīkojumu ietver darba aizsardzības prasības, darba aprīkojuma lietošanas noteikumus, iespējamo ārkārtas un avārijas situāciju aprakstu un rīcību šādās situācijās, ievērojot ražotāja instrukcijas un tehnisko dokumentāciju, kā arī pieredzi darba aprīkojuma lietošanā.
119. Nodarbinātos informē par darba vietā vai tās tuvumā esošo darba aprīkojumu un par jebkurām izmaiņām tajā (arī tad, ja viņi to nelieto), kā arī izskaidro attiecīgā darba aprīkojuma bīstamību.
120. Darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina nodarbināto apmācību un instruēšanu jautājumos, kas saistīti ar darba aprīkojuma lietošanu (arī informēšanu par jebkuru risku, kas saistīts ar darba aprīkojuma lietošanu).
121. Darba devējs nodrošina:
 - 121.1. papildus apmācības šādos jautājumos:

- 121.1.1. attiecīgo sastatņu montāža, demontāža un sastatņu pārveides plāns;
- 121.1.2. drošība attiecīgo sastatņu montāžas, demontāžas vai pārveides laikā;
- 121.1.3. pasākumi, kas novērš cilvēku vai priekšmetu krišanas iespēju;
- 121.1.4. darba aizsardzības pasākumi, ja laikapstākļi var nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgo sastatņu drošību;
- 121.1.5. pieļaujamā sastatņu slodze;
- 121.1.6. citi riska faktori, kas saistīti ar sastatņu montāžu, demontāžu vai pārveidi;
- 121.2. šo noteikumu 110.6. apakšpunktā minētos nodarbinātos papildus šo noteikumu 121. punktā minētajai instruktāžai un apmācībai apmāca jautājumos, kas attiecas uz virvju, stiprinājumu un citu palīglīdzekļu lietošanu, strādājot augstumā, kā arī instruē par glābšanas metodēm;
- 121.3. šo noteikumu 112.7. apakšpunktā minētos nodarbinātos apmāca jautājumos, kas saistīti ar viņu darbu un darba procesā lietojamo darba aprīkojumu.
- 122. Darba devējs nodrošina nodarbināto un to pārstāvju konsultēšanu un līdzdalību visos ar darba aizsardzību saistītajos jautājumos, jo īpaši attiecībā uz darba aprīkojumu.

Sagatavoja:

V. Dzenis

TOPOGRĀFISKĀS INFORMĀCIJAS NOVIETOJUMA SHĒMA

DOP daļas rasējumu saraksts:

Lapa	Nosaukums	Mērogs
DOP-1	Vispārīgie rādītāji	b/m
DOP-2	Darbu organizēšanas plāns	1:500

Apzīmējumi:

	Zemes gabala robeža
	Projektēšanas robeža
	Blīvēta rupjas frakcijas grants (saskaņot autoruzraudzības gaitā)
	Pagaidu nožogojums
	Materiālu nokraušanas laukums
	Pārvietojamā tualete
	Strādnieku vagoniņš 1 gb.
	Ugunsdzēsības stends 1 gb.
	Atkritumu kontainers
	Iebraucamie vārti
	Sastatnes
	Būvtafele

Ēkas tehniski ekonomiskie rādītāji:

Nr.	Nosaukums	Mērv.	Daudz.
1	Projektējamās ēkas apbūves laukums	m ²	198.79
2	Projektējamās ēkas kopējā platība	m ²	281.98
3	Projektējamās ēkas būvtilpums	m ³	1175.00
4	Projektējamās ēkas virszemes stāvu skaits		2
5	Augstākā stāva grīdas līmenis		+3.31
6	Jumta augstākā punkta atzīme		+8.51
7	Ēkas lietošanas veids		V
8	Ēkas ugunsnoturības pakāpe		U3

Zemes gabala tehniski ekonomiskie rādītāji:

Nr.	Nosaukums	Mērv.	Daudz.
1	Zemes gabala platība	m ²	3370
2	Apbūves laukums	m ²	440.6
3	Apbūves blīvums	%	13.1
4	Apbūves intensitāte	%	20.4
5	Brīvā teritorija	%	69.8
6	Projektējamās autostāvvietas	gab.	5
7	Ceļu un laukumu platība	m ²	750.00

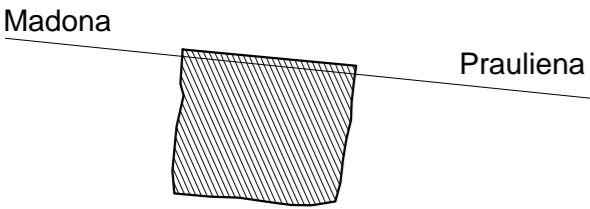
	Transporta kustības virziens
	Izzāgējamie koki
	Būvju eksplikācijas apzīmējums
	Nojaukamas konstrukcijas
	Ieeja ēkā
	Esoša ēka - pārbūvējama
	Projektējamā piebūve
	Ceļš P84
	Ū1, ūdens apgādes ārējie tīkli
	K1, kanalizācijas ārējie tīkli
	EL1, elektro apgādes ārējie tīkli
	LK1, lietuss kanalizācijas ārējie tīkli

Būvprojekta apliecinājumi:

Šajā būvprojektā ir iekļautas un izstrādātas visas nepieciešamās daļas atbilstoši būvatļaujā ietvertajiem nosacījumiem.	
Būvprojekta vadītājs:	Viesturs Dzenis (Sert. Nr. 10-1268)
(datums)	(paraksts)
Šī būvprojekta DOP daļas risinājumi atbilst Latvijas būvnormatīvu un citu normatīvu aktu prasībām, kā arī tehnisko vai īpašo noteikumu prasībām.	
Būvprojekta daļas vadītājs:	Viesturs Dzenis (Sert. Nr. 10-1268)
(datums)	(paraksts)

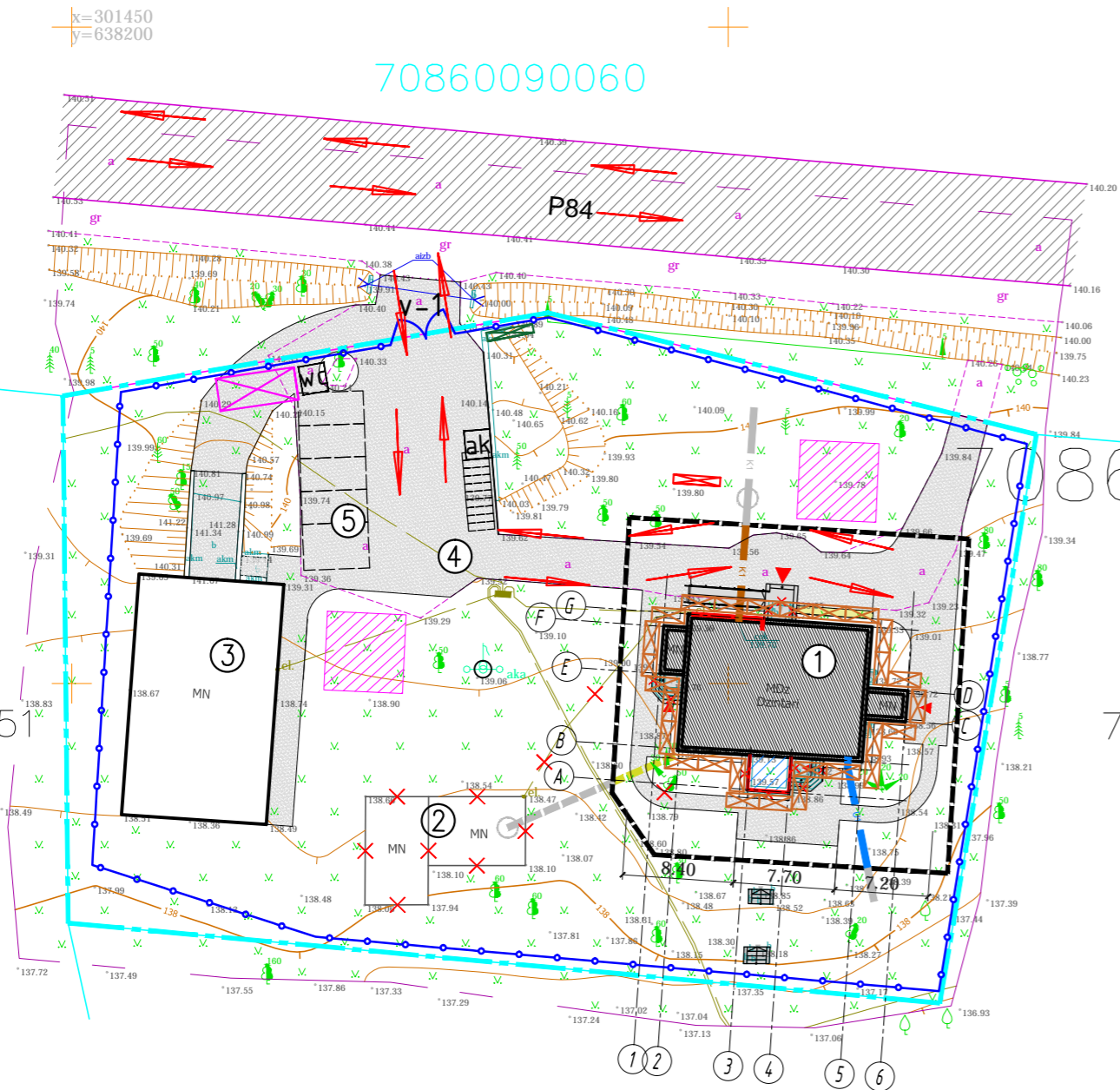
Pasūtītājs / Employer		"Madonas novada pašvaldība"	
		Reģ. Nr.: LV90000054572	
Projektētājs / Consultant			
SIA "MAILĪTIS A.I.I.M." Stokholmas iela 59-1, Rīga, LV-1014 Reģistr. Nr.: 40003990574 Tālrunis: +371 29519538 e-pasts: austris@mailitis.lv			
Valdes loceklis		A. Mailītis	
Kadastra Nr.		70860090045	
Projekts / Project			
Administratīvās ēkas pārbūve – H. Medņa dzimtas mājas "Dzintari" atjaunošana			
Objekts / Object			
Administratīvās ēkas pārbūve un palīgēkas nojaukšana Būvju klasifikātors: 1220			
Objekta adrese / Adress			
Dzintari, Praulienas pag., Madonas nov., LV-4825			
Vispārīgie rādītāji			
Būvproj. daļas vadītājs Design proj. part manager		V. Dzenis	
Projektētājs Designed by		N. Žieds	
Projektētājs Designed by		K. Kalniņš	
Izpildītājs Drawn by			
Mērogs Scale	1 : 500	Stadija Stage	Rasējuma marka un Nr. Drawing mark & No.
Nozare Branch	Arhitektūra un Konstrukcijas		
Reģ. Nr. Ident. No		Revīzija Revision	Datums Date
		—	24.09.2017

TOPOGRĀFISKĀS INFORMĀCIJAS NOVIETOJUMA SHĒMA

Darbu organizēšanas plāns

M 1:500

Apzīmējumi:

- Zemes gabala robeža
- Projektēšanas robeža
- Blietēta rupjas frakcijas grants (saskapot autoruzraudzības gaitā)
- Pagaidu nožogojums
- Materiālu nokraušanas laukums 36 m²
- Pārvietojamā tualete
- Strādnieku vagoniņš 6m 1 gb.
- Ugunsdzēsības stends 1 gb.
- Atkritumu konteiners
- Iebraucamie vārti 1 gb.
- Sastatnes
- Būvtafete

- Transporta kustības virziens
- Izzāgējamie koki
- Būvju eksplikācijas apzīmējums
- Nojaucamas konstrukcijas
- Ieeja ēkā
- Esoša ēka - pārbūvējama
- Projektējamā piebūve
- Ceļš P84
- Ū1, ūdens apgādes ārējie tīkli
- K1, kanalizācijas ārējie tīkli
- EL1, elektro apgādes ārējie tīkli
- LK1, lietus kanalizācijas ārējie tīkli

Skaņojums ar pasūtītāju:

Madonas novada pašvaldība,
Saieta lauk. 2, Madona, Madonas nov., LV-4801

Pasūtītāja pārstāvis: _____ (vārds, uzvārds)

_____ (datums) _____ (paraksts)

Skaņojums ar blakus zemesgabalu īpašniekiem:

Saskaņots ar zemes gabala Kad. Nr. 70860090152, adrese, īpašnieku.

Vārds, uzvārds: _____

_____ (datums) _____ (paraksts)

Saskaņots ar zemes gabala Kad. Nr. 70860090151, adrese, īpašnieku.

Vārds, uzvārds: _____

_____ (datums) _____ (paraksts)

Ēku un būvju eksplikācija zemesgabala robežās:

APZ.	BŪVES KADASTRA APZĪMĒJUMS	NOSAUKUMS	GALVENAIS LIETOŠANAS VEIDS	APBŪVES LAUKUMS, M ²	STĀVU KOPĒJĀ PLATĪBA, M ²	BŪVTILPUMS, M ³	VIRSZEMES STĀVU SK.	PIEZĪMES
1	70860090045001	ADMINISTRATĪVA ĒKA	V liet. veids	196.52	281.98	1175.0	2	ESOŠA ĒKA, PROJ. PĀRBŪVE
2	70860090045002	PALĪGĒKA	I liet. veids	78.50	78.50	236.0	1	ESOŠA ĒKA - NOJAUCAMA
3	70860090045003	PALĪGĒKA (kūts un šķūnis)	I liet. veids	24.190	514.00	1320.0	2	ESOŠA ĒKA
4, 5	-	CEĻI UN LAUKUMI, t.sk. autostāvvietā	-	750.00	-	-	-	PROJEKTĒJAMIE

Zemes gabala tehniski ekonomiskie rādītāji:

Nr.	Nosaukums	Mērv.	Daudz.
1	Zemes gabala platība	m ²	3370
2	Apbūves laukums	m ²	440.6
3	Apbūves blīvums	%	13.1
4	Apbūves intensitāte	%	20.4
5	Brīvā teritorija	%	69.8
6	Projektējamās autostāvvietas	gab.	5
7	Ceļu un laukumu platība	m ²	750.00

Ēkas tehniski ekonomiskie rādītāji:

Nr.	Nosaukums	Mērv.	Daudz.
1	Projektējamās ēkas apbūves laukums	m ²	198.79
2	Projektējamās ēkas kopējā platība	m ²	281.98
3	Projektējamās ēkas būvtilpums	m ³	1175.00
4	Projektējamās ēkas virszemes stāvu skaits		2
5	Augstākā stāva grīdas līmenis		+3.31
6	Jumta augstākā punkta atzīme		+8.51
7	Ēkas lietošanas veids		V
8	Ēkas ugunsnoturības pakāpe		U3

Piezīmes:

- Darbu organizēšanas projekts izstrādāts uz uzmērīta inženiertopogrāfiskā plāna;
- Visi izmēri doti metros, ja nav norādīts citādi;
- Augstuma atzīmes dotas metros;
- Par nosacīto ± 0.000 atzīmi pieņemta ēkas 1. stāva grīdas virsmas atzīme, kas atbilst absolūtai augstuma atzīmei +139.75 LAS.
- Celtniecības darbus veikt saskaņā ar būvprojektu, ievērojot Latvijas Republikā spēkā esošās celtniecības normas un noteikumus;
- Pie saglabājamiem esošajiem kokiem nodrošināt koku aizsardzību;
- Nepieciešamības gadījumā Darbu veikšanas projektā (DVP) paredzēt papildus ;
- Ārējo tīklu izbūve paredzēta atsevišķi saskaņotā projektā un nododami nesaistīt ar šo projektu;
- Blietējot stāvlaukumus, ceļus un ceļņus, nodrošināt pamatnes nobīvējuma koeficientu 0,97;
- Uzsākot darbus izstrādāt DVP un saskaņot ar projektu autoru;
- Neskaidrību gadījumos sazināties ar projektētāju.

PIEZĪMES

- LKS-92 Koordinātu sistēma.
- Baltijas augstumu sistēma.
- Uzmērīšana veikta 2014.gada 19. maijā.
- Inženier tehniskās komunikācijas daļēji apsektas dabā un salīdzinātas apkalpojošajās organizācijās.
- Uzmērīšanai izmantoti ar LatPos korekcijām RTK režīmā noteiktie atbalstpunkti:
Nr.20 x=301433.803,y=638202.588,h=140.382;
Nr.10 x=301437.424,y=638314.008,h=139.716;
RTCM-Ref0023 x=303239.933,y=635457.430,h=152.784
- Bāzes stacija - Madona
- Mēroga sagrozījuma koeficients 0.999834
- Topogrāfijas teritorija 0.47 ha
- Zemes vienību robežas ir attēlotas atbilstoši zemes kadastrālās uzmērīšanas un vietejā ģeodēziskā tīkla precizitātei un var nesakrist ar situāciju plānā.
- Kadastra datne 635362870575206250.dgn izsniegta 2014. gada 21. maijā.
- Topogrāfiskie apzīmējumi attēloti atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 24.aprīļa noteikumiem Nr.281, 1.pielikumam.

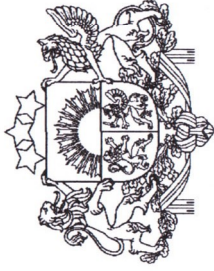
GEO mērnecība

Dati ievadīti pašvaldības vienotajā digitālajā kartē.
Uzmērījums reģistrēts ar Nr. **7086 TP 0362**
2014. gada 03. jūnijs

SIA "GEO Mērnecība" "Meža Rasas", Spungēni, Krustpils pagasts, Krustpils novads, LV-5202
Mob.tāl.+371 25630454 e-pasts: geomerneciba@inbox.lv www.geomerneciba.lv

Eksploatējošo organizāciju apliecinājums par plānā uzrādīto komunikāciju atbilstību šo organizāciju arhīvu materiāliem			
Organizācija	Komunikācija	Paraksts	Datums
SIA "Lattelecom"	Tel. kab.		30.05.2014.
AS "Sadales tīkls"	El. kab.		30.05.2014.

SIA GeoSIJA Reģ.Nr.45403015390 Mērniecības birojs				Pasūtītājs: Madonas novads, Praulienas pagasts Ipašums Dzintari	
				Pasūtītājs: Madonas novada pašvaldība	
Pasūtītāja reģistrācijas Nr.T-14-023					
Madona,Saules iela 16		Tāl. 64825440			Lapas 1
vadītāja		A. Pīzele		26.05.2014.	
mērnieks		E. Zass		23.05.2014.	
sertif.,Nr.,BC-290					
				Topogrāfiskais plāns	
				Mērogs 1:500	

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA

Brīvības ielā 55, Rīga, LV-1519, Latvija ♦ tālr. (371)67013101 ♦ fakss (371)67280882 ♦ e-pasts: pasts@em.gov.lv

R ī g ā

BŪVKOMERSANTA REĢISTRĀCIJAS APLIECĪBA

izsniegta
sabiedrībai ar ierobežotu atbildību
Mailītis A.I.I.M.

vienotais reģistrācijas numurs : 40003990574

Komersants reģistrēts Būvkomersantu reģistrā *2010.gada 20.decembrī*
(lēmums Nr. 17253) saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 28.jūnija
noteikumiem Nr.453 "Būvkomersantu reģistrācijas noteikumi"

Būvkomersanta reģistrācijas Nr. 8493-R

Ikgadējais informācijas atjaunošanas datums : *20.decembris*

Atbildīgā amatpersona -
Būvniecības un mājokļu politikas
departamenta direktore

I.Oša

